

Krizová intervence - teoretický úvod

Krizová intervence dle legislativy

- krizová pomoc vzniká po 1.sv. válce – Evropa, po 2.sv. USA (prevence sebevražd, pomoc veteránům)
- 40. a 50. léta první linky důvěry, u nás 60.léta
- od r. 2007 – zákon o sociálních službách č. 108/2006 sb. – vymezuje telefonickou krizovou intervenci a krizovou pomoc jako sociální službu
- krizová centra (různá cílová skupina, zřizovatel, provoz např. ambulantní x lůžkové)
- inspirace: pro svou cílovou skupinu, ale šířte si sепište krizové kontakty – můžete dávat K i blízkým

Krise principy KI

- krize – v psychosociální oblasti jako důsledek střetu s překážkou, kterou nejsme schopni vlastními silami a běžnými strategiemi zvládnout v přijatelném čase
- situace, kt. způsobuje změnu v navyklém způsobu života a vyvolává stav nerovnováhy

x krize jako příležitost pro změnu – ztráta i zisk, výzva

„Kdy jindy než teď?“

- spouštěče – ztráta, změna, volba
- projevy v somatických, psychických i sociálních symptomech
- řešení záležití na individuálních adaptačních schopnostech a coping strategiích (jaké máte/znáte?)

Průběh krize

- akutní stav do 72 hodin
 - ztráta psychické rovnováhy – je-li do 4 až 6 týdnů zvládnut, je to signál, že K našel nové vyrovnávací strategie
 - krizové stavy mohou samy odeznít, chronifikovat či vyvolat poruchu nebo nemoc
 - krize jako proces – fáze a stádia (trvají hodiny až dny) –**Caplanův model krize**
1. Pocit ohrožení – napětí, úzkost, snaha používat naučené mechanismy (trvá krátce, vteřiny)
 2. Plné uvědomění nepohody, zranitelnosti a neschopnosti zvládnout situaci, ztráta kontroly – metoda náhodných pokusů (trvá hodiny až dny) (řešení nebo do 3.fáze)
 3. Selhání, neschopnost řešení nastalé situace, snaha o inovaci metod řešení – **největší ochota a přístupnost pro pomoc z vnějšku** – čas pro KI – vyhledání odborné pomoci (hodiny až dny) (lze dostat stav na „předkrizovou“ úroveň)

4. Závažný stav psychického ohrožení, celková dezorganizace a dekompenzace – chybí síla zvládnout i vyhledat pomoc – nezbytná odborná pomoc – nutnost aktivity blízkých (dny až týdny)

Typologie krizí dle Baldwin

1.k situační – jako problematická situace, budí dojem neodkladnosti, ztráta a její hrozba (rozchod), změna a její anticipace (rozvod, stěhování, vyhazov v práci), volba (dva partneři)

KI: osvětlení spouštěčů, služby a podpora

2.k tranzitorní – z očekávaných životních změn, překážky dané vývojovými nároky - předvídatelný proces růstu a vývoje (jedinec i rodina) (puberta, odchod dětí/rodičů, důchod)

KI: projít úskalí změn, prozkoumání a porozumění – jaký mají význam

3. k pramenící z náhlého traumatizujícího stresu - spouštěčem mocný, vnější neočekávaný stresor, není kontrola, zrcení, ochromení (náhlá smrt, katastrofa, znásilnění)

KI: poskytnutí mobilizace a podpory, bezpečný rámec pro emoční prožívání a autentické vyjádření (vzteky, smutek, bezmoc), hledání nových metod vyrovnání se se změnami, kt. Jsou důsledkem

4.k zranění - vývojové – vyplývají z psychodynamiky jedince – pramení z neúčinných pokusů řešit mezilidské situace, dosáhnout citové zralosti, nedořešené a nedokončené vývojové otázky (závislost, boj o moc, hodnotové konflikty, intimita, sexuální identita – např. zneužívání), objevují se opakované vzorce obtíží ve vztazích

KI: přijmout krizi jako vývojovou výzvu a porozumět jí, rozvíjet vyrovnávací strategie k řešení vývojového konfliktu (pokračování PST)

5. k pramenící z psychopatologie - kontinuum předchozí třídy – poklad v nedořešených nebo provizorně řešených vývojových otázkách – spouštěč neřešené vnitřní otázky, kt. ožívají událostmi v rámci vztahového kontextu- předchozí patologie může krizi předurčovat nebo ztěžovat její řešení (hraniční osobnost, závažné neurózy, závislosti)

KI: reakce na aktuální problém, řešení současného stavu rozvíjením dovednosti a kompetence K s cílem stabilizovat co nejvyšší úroveň jeho fungování, zapojujeme rodinný systém, po odeznění akutní k další dlouhodobá péče

6. psychiatrické neodkladnosti – akutní stavy (může i nemusí provázet duševní onemocnění), zhoršuje se celkové fungování, K. nejsou zodpovědní za své chování (akutní psychózy, intoxikace, suicidální ch., agrese)

KI: velmi obtížná, K schopen poskytnout omezené informace, služba musí být poskytnuta urgentně, rychlá a účinná stabilizace a redukce nebezpečí pro K i okolí, rychlý zásah v situacích ohrožující život

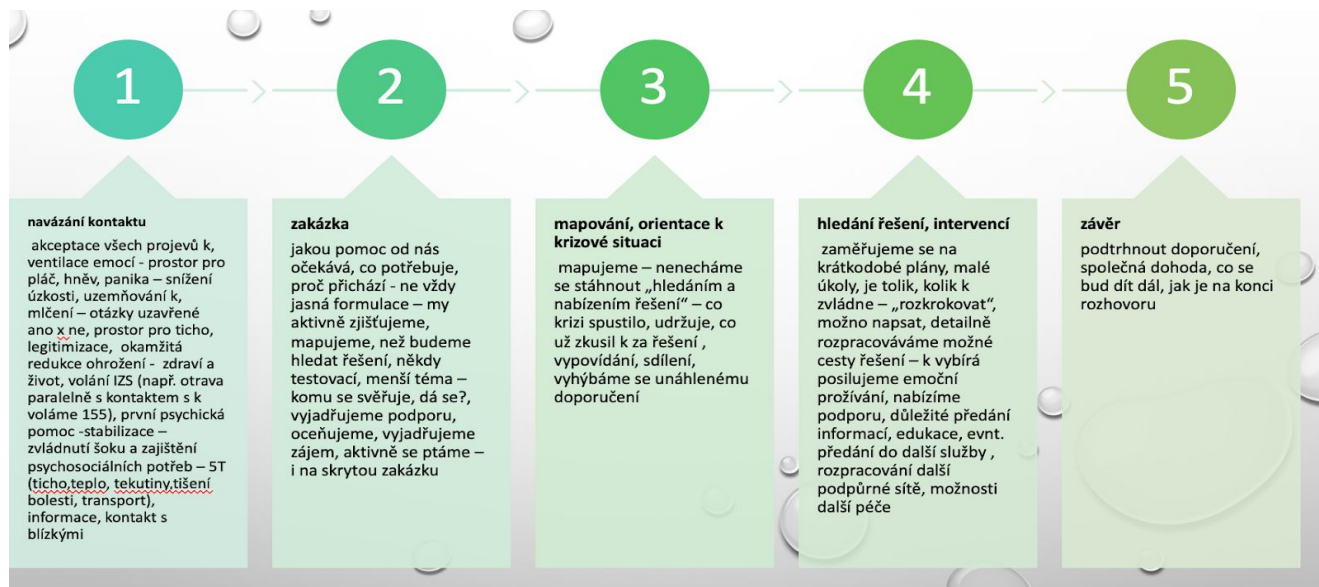
Krizová intervence

jako algoritmy, strategie, selektivně užívané při práci s lidmi, kt. nejsou nemocní x ocitli se v krizi – mají umožnit okamžité a efektivní zacházení s akutními reakcemi

Principy a znaky KI

- Včasná, krátkodobá, časově ohraničená, časově flexibilní (průměrný hovor TKI 15 až 20 minut)
- Snadno dosažitelná a kontinuální
- Uvědomění si možností limitů, důležitá je aktivita K
- Aktivní, direktivní přístup – strukturovanost, vedení
- Zaměření na abreakci emocí – volný průběh, podpora, ohraničení
- Zaměření na vznik současné situace
- Účelné řešení aktuálního problému „tady a teď“
- Podpora sebejistoty K
- Zaměření na krátkodobé plány – krokování
- Zaměření na systém
- Prevence zhoršování situace

Proces a fáze KI

Příklady otázek pro KI

- *Čím ta krizová situace začala? Co spustilo a jak dlouho trvá?*
- *Už jste v minulosti zažil něco podobného? Co vám tenkrát pomohlo? V čem je to dnes jiné?*

- *Co vám obvykle pomáhá v těžkých životních situacích?*
- *Kdo je všechno v krizi? Koho se všeho týká?*
- *V situaci, kde je více záležitostí: pojďme vybrat, co je nyní neaktuálnější, nejtěžší, co nejdříve potřebuje vyřešit.*
- *Co už jste s tou situací zkusil dělat, jakou to mělo odezvu?*
- *Kdo všechno o vaši situaci ví? Jaké jsou reakce nejbližšího okolí? Kdo vám pomáhá?*
- *Ptáme se po tělesných, psychických, sociálních změnách v krizovém prožívání s ezaměřením na poslední hodiny, dny a týdny: máte nějaké tělesné potíže? Jak spíte? Kdy jste pil a jedl naposledy? Jak se soustředíte?*
- *Už jste se obrátil na nějakou odbornou pomoc?*
- *Jak to celé prožíváte? Co cítíte, když o tom mluvíte? Pláčete, zlobíte se...?*
- *Co byste si přál, aby se ve vaší situaci stalo?*
- *Co vám pomáhá tu situaci vydržet? Naopak, co vám v té situaci brání věci změnit?*
- *Vnímáte v té situaci nějaký pozitivní přínos? Naopak, co s tou situací ztrácíte?*
- *Co by se mohlo stát nejhoršího?*
- *Být dobrým posluchačem je základ*

Aktivní naslouchání

- u TKI kompenzace absence neverbální roviny – verbálně reflektovat a projevat empatii – hmmm, aha, ano..
- soustředěné naslouchání (tady a teď)
- nespěchat, využít pomlky a pauzy
- Nereagovat unáhleně, nedávat hned řešení, připravit si odpověď (než vám odpovím, potřebuji ještě vědět)
- Verbálně i neverbálně dávat najevo, že rozumím – opakovat, parafrázovat, rekapitulovat – „ Říkáte, že..., Jestli tomu dobře rozumím ..., Pokusím se shrnout, co jste říkala...“
- Nekritizovat, raději klást otázky
- Instrukce rozčlenit – jednoduché věty, ověřit pochopení, zopakovat
- Reflektovat tělesné změny, které na K vidím – vidím, že těžce dýcháte..., Teď jste zbledla v obličeji...

Techniky vedení kontaktu s klientem v KI

Provázení

- Důležitá dovednost empaticky naslouchat – navázání kontaktu, tempo řeči, soulad, intonace, zachycení emocí K
- Jít s K – podobný jazyk, jeho slova
- Neverbální úroveň – dýchání, tělo

Vedení

- vedeme – malý krok před k
- poukazujeme na možnosti řešení
- pracovník je držitelem problému
- vedeme formou otázek, doptávání se., formulace, které rozvíjí dialog
- Reflexe (zrcadlení)
- Napodobování slovního i mimoslovního chování K
- Smyslem dát najevo, že chápeme pocity K
- Práce s emocemi K – zpřehlednění, uchopení emocí, pojmenování – slyším/ vnímám, že jste hodně rozrušená/smutný/ naštvaná...

Rekapitulace

- Vlastními slovy vyjadřujeme to ,co nám K říká – myšlenky, fakta, pocity
- K může doplnit, rozvíjet dál
- Pro K jistota, že nasloucháme
- Pro pracovníka záchytný bod, křížovatka - vhodné použít, když
 - K mluví hodně dlouho
 - Příběh je složitý
 - Objevuje se mnoho témat
 - Pracovník si potřebuje ujasnit, upřesnit souvislosti v příběhu
 - Na konci rozhovoru

Parafráze

- dáváme zpětnou vazbu, co jsme slyšeli
- nabízíme pohled z jiného pohledu
- strategický krok – pracovník převypráví obsah a dodá své myšlenky posune hovor dál – nabídnutí cest, jak se zbavit trápení –např. zkušenost lidí v podobné situaci – rozšíření pohledu

Shrnutí

- Shrnutí delšího úseku, slouží mimo jiné, aby se ani K ani P v hovoru neztratili
- Otevírá prostor k dalšímu hledání cest a řešení

- Účelem je
 - Dát dohromady důležité myšlenky a fakta
 - Položit základ pro další diskuzi
 - Zhodnotit dosažený pokrok
- Doporučuje se po
 - Delším časovém úseku
 - Při více tématech
 - Při překotném či nesrozumitelném hovoru
 - V závěru pro shrnutí celého hovoru s nabídkou řešení, ke kterému se K přiklání
 - U hovorů, kdy je P přesvědčen, že K rozumí, co by mu pomohlo zbavit se trápení a díky shrnutí je možné nabídnout pomoc s ukončením

Kotvení

- Zpevňování některých odpovědí K, zatímco jiné necháváme vyhasnout – selekce produktivních nápadů K
- Pomáhá snižovat pravděpodobnost nekontrolovaného zhoršení
- Používáme slůvka - aha, hmm, opakujeme části odpovědí K, případně se vědomě vracíme – pozitivní kotvení
- Opatrně na negativní kotvení - “chrlicí k” – zpevňujeme chování – hrozí zahlcení
- Kotvení, upevňování, co funguje – cílené otázky na „kotvy“, pomáháme si uvědomit, můžeme i nabízet (“říkala jste, že bratr se vás ptal, jak se máte)
- Face to face – kotvení přes tělo – tělesné prožívání. Zachycení potřeb, zklidnění – dýchání, vnímání pracovníka, místnosti
- Zhodnocující formulace a ocenění
- Cílem dát najevo, že K sdělení má váhu, je podstatné
- Ocenění K patří k důležitým dovednostem
- Součástí každého hovoru – min ocenění za zavolání, vyhledání služby, chce řešit situaci, udělal první krok, snaží se změnit svůj život...
- Upřímné, důležitá naše autentičnost – vnitřní přesvědčení pracovníka
- Do ocenění patří
 - Vyjádření úcty
 - Vyjádření radosti z toho, co se K podařilo dosáhnout, zvládnout
 - Pojmenování a podpora toho, co se K podařilo změnit vlastním úsilím, zároveň s předpokladem, že to P vnímá jako pozitivní
 - Výslovná pochvala, obdiv

Emoce v KI

- smutek a pláč
- strach a úzkost – někdy doprovází mlčení
- panická úzkost
- hněv a vztek, někdy doprovází agrese
- lidé v zátěžových situacích prožívají silné emoce – naše role umět adekvátně reagovat, přijmout je a unést, podpořit, nebát se pojmenovat, dát jim prostor a pomoci ventilovat
- ventilace emocí snižuje napětí, uvolňuje a dává prostor řešení
- emoce na počátku, ale i v průběhu, možné opakování
- průběh emocí - křivka

Smutek a pláč

- Pláč umožňuje vyjádřit psy i fyz bolest, zármutek i štěstí – odplavení napětí
- Pláč nestopujeme – přijímáme, vyjadřujeme podporu – odplavení, ventilaci (Tady můžete plakat...)

KI

- Reagovat na pláč- vidím, slyším, že pláčete, jsem tady s Vámi
- Dát prostor a svolení pro pláč – můžete plakat, někdy to tak je, že se musíme plakat, máme čas vyplačte se
- Zpočátku dávat uzavřené otázky, k se těžko mluví
- Pláč přijmout a podpořit
- Zrcadlit
- Přizpůsobit tempo a hlas K
- Reflektovat, jak se pláč mění – vidím, že jste se rozplakala ještě víc
- Nechat K mluvit, pokud už se trochu zklidnil
- Ptát se, co se stalo – Co vás rozplakalo?
- Pláč je možno nabízet jako ventil napětí
- Nabídnout kapesník, vodu, kontakt tělesný
- Patologický pláč, účelový pláč – vést k racionalitě
 - Strach a mlčení

Strach a mlčení

- řada důvodů – na počátku jiný význam než v průběhu – stud, tajemství, jak začít, potlačovaný pláč, silné emoce, nebezpečí – okolí i pracovník, testování, osamělost

KI

- Čtení neverbálních signálů, popis a doptávání – vidím/slyším, že těžce dýcháte, jiné lidi okolo vás...
- Zrcadlení, technika ozvěny – zopakování, co slyšíme
- Dát prostor a čas – můžeme mlčet, někdy může být těžké začít
- Podpora, pobídka k hovoru
- Přizpůsobit tempo a hlas k – vlastní vnímání času
- Oddělení k tempa od našeho – nenechat se strhnout
- Uvědomění, že se k může v mlčení cítit dobře a bezpečně
- Uzavřené otázky – stalo se dnes něco? Týká se to ještě někoho?
- Orientace v situaci – jste zraněná
- U TKI žádost o signál a vysvětlení, pokud pracovník nic neslyší – zkuste zakašlat, ať vím, že se slyšíme
- Od uzavřených otázek k otevřeným
- Ohraničit čas a informovat o čase – už jsme spolu 15 minut, máme na sebe ještě pár minut, poté budu muset zavěsit/ukončit konzultaci, můžeme se domluvit na jindy až se budete cítit

Úzkost a panika v KI

- Příznaky – bušení srdce, bolest na hrudi, pocit dušení, závrať, pocity neskutečna, strach z umírání, s. Ze ztráty kontroly, s. Ze zešílení, vyhybavé chování, snaha utéct ze situace, s. Z další ataky – trvá několik minut i déle

KI

- Trojúhelník (emoce, myšlení, aktivita) – zúžení pouze k jednomu vrcholu
- “vbourat se“ ke K – pevný silný hlas
- Jít kus cesty s k a pak zásah - „jsem tu s vámi, už bude dobře slyšíte mě?“
- Direktivní vedení – teď budu mluvit já, poslouvejte mě
- Zjistit aktuální stav (kdo, kde, jak, co ses stalo), eliminace ohrožení života a zdraví
- Přístup z boku (viditelnost), krátké hlasité povely
- Usadit i sebe, nejlépe opřít – společně zklidnit dýchání, tělo – držet, oční kontakt , po zklidnění prostor pro emoce – často do pláče

Vzteky, hněv a agrese

- signály

- psychomotorické – neklid, pohyb, nervozita, zvýšená gestikulace, přešlapávání, podupávání x stažené tělo, strnulost
- mimika – stažená tvář, vyhýbaní se očnímu kontaktu, sklený výraz
- řeč – zvýšená hlasitost, tempo, výhrůžky, nadávky
- pohyb v prostoru – nerespektování osobní zóny, odmítá se posadit
- celkový vzhled – celková zanedbanost, nebezpečný předmět
- Základní přístupy
 - Dynamický – energie agrese, zrcadlení, hlasitý pevný hlas, jasné hranice, direktivní přístup, postupné zklidňování – méně funguje i K, kde je narušen kontakt s realitou – intoxikace, psychotické projevy
 - Zklidňující – pevný, klidný hlas, vyrovnanost, pomalejší tempo než K, ustát provokaci, dát prostor pro ventilaci, vyjednávání, diskuze

KI

- dát prostor pro verbalizaci agrese, vymluvení
- Respekt k o osobnímu prostoru K, udržovat bezpečnou vzdálenost pro sebe
- Snaha posadit, při odmítnutí kopírování chování (stát – zůstat stát)
- Zdvořilý, profesionální a pevný přístup, vyjádřit pochopení x udržení neutrality, ! K vycítí strach a svou převahu
- Po ventilaci více strukturovat rozhovor – ptáme se na zakázku, vymezit možnosti konzultace
- Nezlehčovat situaci, nelhat a neslibovat, jednoznačně a srozumitelně
- Používat jméno a udržovat oční kontakt
- Na hrubost a vulgarity odpovídat rázně a pevně
- Redukce dalších rušivých faktorů
- V případě extrémně emotivního projevu přerušit konzultaci a domluvit jiný termín – direktivní ukončení
- Požádat o spolupráci, upozornit na důsledky chování
- Ohrožuje-li bezprostředně sebe či okolí – předně vlastní bezpečí a dalších K, pomoc kolegů a dalších osob – PČR, RZ

Bezpečnost pracovníků

- vždy na prvním místě
- zásady
 - prostor pracoviště a konzultovny

- týmová spolupráce – př. v IC prvokontakt ve dvou
 - metodika bezpečnosti práce
 - spolupráce a kontakty – PČR , ochranka
 - realistický odhad událostí – naše limity
 - pohled psychiatra – dle závažnosti či diagnózy, možnost nedobrovolné hospitalizace
- ukončení hovoru TKI, KI

shrnutí, rekapitulace, shrnutí kroků

připomenutí času

reflexe točení v kruhu

psychohygienu

limit – jedno téma, do 10 min – informované zavěšení, ukončení

Zdroje

- Vodáčková, Daniela. Krizová intervence. 3. Vyd. Praha: Portál, 2012
- Brož, Filip a Daniela Vodáčková. Krizová intervence v kazuistikách. Vydání první. Praha: Portál, 2015.
- Baštecká, Bohumila. Psychosociální krizová spolupráce. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013.
- Kopriva, Karel. Lidský vztah jako součást profese : psychoterapeutické kapitoly pro sociální, pedagogické a zdravotnické profese. 4. Vyd. Praha: Portál, 2000

Tipy pro KI u konkrétních témata a některých cílových skupin

Partnerství a manželství

- Spouštěče krize – př.
- Životní cyklus a krizové momenty – dobré se vzdělat ve vývojové psy a vývoji rodiny
- Rozlišení akutní x chronické - jiné služby př. MRP

KI

- Práce s emocemi
- Co bylo spouštěčem volání, jak dlouho krize trvá
- Nedělat unáhlená rozhodnutí, proces, který potřebuje čas – dopřát k
- Spolehnout se na to ,co funguje a nespravovat, co není rozbité
- Minimalizace škod, ochrana nezletilých dětí
- Hledání více cest a promýšlet jejich důsledky- horizont měsíců
- Hledání kompromisů – komu to prospěje
- Práce s hranicemi a časováním /co a jak dlouho může vydržet, zvládnout?)
- Škála scénářů – ideál – katastrofa
- Jasně vymezená pravidla fungování i s postupy při překročení pravidel
- Řešení na zkoušku s jasnými postupy (rozstěhování – hodnocení)
- Co nejvíce omezit vliv rolí rodičů a partnerů

Rodičovská témata

- Akutní témata, ale opakované situace
- Hledají porozumění, přijetí – ověření – postupuji dobře, jsem dobrý rodič
- Cílem orientace, připomenutí rodičovské role, hranic a vazeb v rodině – pozor na vývojové hledisko, životní etapa i rodina jako celek – rodič x dítě

KI

- Práce s emocemi
- Co bylo spouštěčem volání, jak dlouho krize trvá
- Nedělat unáhlená rozhodnutí, proces, který potřebuje čas – dopřát k
- Spolehnout se na to ,co funguje a nespravovat, co není rozbité
- Minimalizace škod, ochrana nezletilých dětí
- Hledání více cest a promýšlet jejich důsledky- horizont měsíců
- Hledání kompromisů – komu to prospěje
- Práce s hranicemi a časováním /co a jak dlouho může vydržet, zvládnout?)

- Škála scénářů – ideál – katastrofa

Děti a dospívající

KI

- Ocenit, že chce danou situaci probrat
- Vyslechnout bez přerušování
- Aktivní naslouchání
- Otázky pro doplnění, tím vyjadřovat zájem a pochopení
- Parafráze závažných skutečností a tím si je ujasňovat
- Společně na základě doplňujících otázek přimět dítě k náhledu na nové možnosti řešení
- Stanovení si cílů a možností vyřešení
- Potvrdit cíle vzájemnou dohodou
- Termín další konzultace
- Povzbudit, ocenit a motivovat
- Děti a dospívající
- Obecné zásady
 - Adekvátně věku a zralosti dítěte – v úvodu odlehčující otázky
 - Přizpůsobit neverbál – dotek, ale pozor
 - Bezpečí – hračka
 - Otevřenost
 - Bezpečná direktivita
 - Vracet teď a tady
 - Věřit
 - Zjednodušit
 - Oceňovat
 - Normalizovat
 - Fantazie (tři přání, pohádky)
 - Neutralita
 - Hledat dospělého spojence, v akutních případech převzít zodpovědnost
 - Ověřovat porozumění
- Na co pozor
 - Nezlehčovat (adolescenti)

- Pitvoření
- Falešné sliby, chlácholení
- Moralizování
- V situaci, kdy dítě neví, ptát se co by samo chtělo
- Dlouhý monolog

Senioři

- Potřeby - vyslechnutí, sdílení, péče, účast na životě, nezávislost, seberealizace, empatie a symetrický vztah
- Vývojové krize – co mohou senioři prožívat ?

KI

- Mluvit pomalu a nahlas, opakovat závěry, praktické kroky
- Empatie, symetrický vztah
- Ventilace, sdílení
- Zklidnění, příjemný čas
- Aktivace podpůrného systému
- Netlačit na rychlá řešení – rozlišit potřebu řešení a sdílení
- Neinvalidizovat – odkázání na druhé, ústavní péče

	Delirium KI ventilace, kotvení v realitě – otázky na zjištění orientace v realitě, mapování podpůrné sítě, akutní RZ, riziko agresivního chování
	Demence kotvení v realitě, jednoduché otázky a pokyny, nasměrování, písemné instrukce, kontakty sociální péče a lékař
	Psychotická onemocnění – nevyracíme bludy, mapování, ventilace, kotvení v realitě, klidný hlas, pomalé tempo, jednoduché otázky, akutní – provázení připomínání reálného času
	Poruchy nálady Manická – ventilace, struktura, volají příbuzní – podpora, odborná péče Depresivní – jednoduché otázky, přizpůsobit tempo, malé kroky, další postup, písemné instrukce, odborná péče, ventilace, pláč
	Neurotické poruchy – úzkostné poruchy, fobie, somatizace Pochopení, pozornost, naslouchat + zklidnění, direktivní vedení, práce s tělem, odborná péče
	Poruchy příjmu potravy

Práce s depresivním K a suicidiálním K

KI

- nespěchat
- jednoduché otázky
- přizpůsobení tempu
- malé kroky, krok po kroku
- dohodnutí dalšího postupu
- písemné instrukce
- trpělivost
- odborná péče
- energie, aktivní tón, nenechat se vtáhnout
- suicidium – zásady práce

ANO – pečlivě naslouchat, plně se emočně angažovat, dát prostor a vydržet emoce, pojmenovat

TO=sebevražda, ptát se na konkrétní čas, místo, provedení

NE – moralizace, bagatelizace, podceňování, apel na víru, logiku a morálku, „musíme to překonat“

- otázky zjišťování sebevražedných myšlenek
- o co se opřu u sebe jako pracovník
 - Navázat na sebe
 - Volání o pomoc – „něco ve vás nechce umřít, proto spolu mluvíme“
 - Antisebevražedný kontrakt – smlouvání o slibu
 - Volání IZS

Trauma, oběť trestných činů (domácí násilí, sy CAN ...)

- Sexuální zneužívání
- Domácí násilí
- Týrání, zanedbávání

KI- práce s akutním traumatem obecně

- Ventilace emocí, ventilace průběhu
- Odlišit akutní a odložitelné
- Práce s pocity viny, studu – podpora a oceňování
- Odborná pomoc- lékař – zranění, gynekologie, PČR
- Edukace ohledně možného rozvoje PSST
- Odkaz na organizace BKB, IC, psych. Ambulance
- Dohoda dalších kroků
- Oznamovací povinnost

+ u KI traumat z minulosti

- Proč teď?
- Vztah k pachateli
- Psychoterapie
- Naděje a odvaha

Zdroje

- Vodáčková, Daniela. Krizová intervence. 3. Vyd. Praha: Portál, 2012
- Brož, Filip a Daniela Vodáčková. Krizová intervence v kazuistikách. Vydání první. Praha: Portál, 2015.
- Baštecká, Bohumila. Psychosociální krizová spolupráce. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013.
- Kopřiva, Karel. Lidský vztah jako součást profese : psychoterapeutické kapitoly pro sociální, pedagogické a zdravotnické profese. 4. Vyd. Praha: Portál, 2000